
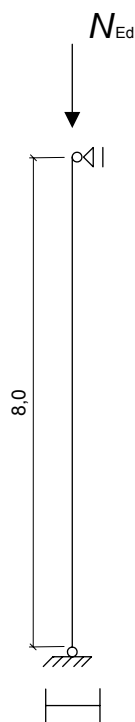

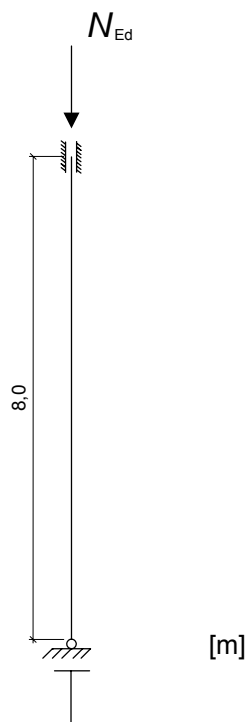
VÝPOČET Eurocodes made easy	Dokument č.	<i>SX004a-CZ-EU</i>	Strana	<i>1</i> z <i>4</i>
	Název	<i>Řešený příklad: Kloubově uložený sloup s průřezem H nebo z pravoúhlé trubky</i>		
	Eurokód	<i>EN 1993-1-1</i>		
	Připravil	<i>Matthias Oppe</i>	Datum	<i>červen2005</i>
	Zkontroloval	<i>Christian Müller</i>	Datum	<i>červen 2005</i>

Řešený příklad: Kloubově uložený sloup s průřezem H nebo z pravoúhlé trubky

V tomto příkladu se vypočítává vzpěrná únosnost kloubově uloženého sloupu z různých válcovaných profilů (průřezu H nebo z pravoúhlé trubky), pro různé pevnostní třídy ocelí a různé vzpěrné délky.

$$\frac{L_{cr.}}{L} = 1,0$$

$$\frac{L_{cr.}}{L} = 0,7$$

[m]

[SN008](#)

Dílčí součinitele spolehlivosti

- $\gamma_{M0} = 1,0$
- $\gamma_{M1} = 1,0$

EN 1993-1-1
§[6.1](#) (1)

VÝPOČET	Dokument č.	SX004a-CZ-EU	Strana	2 z 4
	Název	Řešený příklad: Kloubově uložený sloup s průřezem H nebo z pravoúhlé trubky		
	Eurokód	EN 1993-1-1		
	Připravil	Matthias Oppe	Datum	červen2005
	Zkontroloval	Christian Müller	Datum	červen 2005

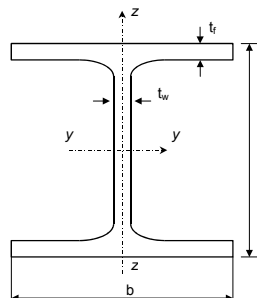
Základní data

Navrhňte sloup vícepatrové budovy pro následující data.

- Osová síla : $N_{Ed} = 2000 \text{ kN}$
- Délka sloupu : 8,00 m
- Vzpěrná délka:
 - osa y-y: $1,0 \times 8,00 = 8,00 \text{ m}$
 - osa z-z: $0,7 \times 8,00 = 5,60 \text{ m}$
- Pevnostní třída : S235
- Klasifikace průřezu: Třída 1

HE 300 B – Pevnostní třída S235

Výška	$h = 300 \text{ mm}$
Šířka	$b = 300 \text{ mm}$
Tloušťka stojiny	$t_w = 11 \text{ mm}$
Tloušťka pásnice	$t_f = 19 \text{ mm}$
Zaoblení	$r = 27 \text{ mm}$

Euronorm
53-62

Plocha průřezu	$A = 149 \text{ cm}^2$
Moment setrvačnosti /yy	$I_y = 25170 \text{ cm}^4$
Moment setrvačnosti /zz	$I_z = 8560 \text{ cm}^4$

Mez kluzu

Pevnostní třída oceli S235

Maximální tloušťka je $19,0 \text{ mm} < 40 \text{ mm}$, takže : $f_y = 235 \text{ N/mm}^2$

EN 1993-1-1
Tabulka [3.1](#)

Poznámka : Národní příloha může žádat hodnoty f_y podle tabulky 3.1, nebo hodnoty z materiálových listů.

VÝPOČET	Dokument č.	<i>SX004a-CZ-EU</i>	Strana	<i>3</i>	z	<i>4</i>
	Název	<i>Řešený příklad: Kloubově uložený sloup s průřezem H nebo z pravoúhlé trubky</i>				
	Eurokód	<i>EN 1993-1-1</i>				
	Připravil	<i>Matthias Oppe</i>	Datum	<i>červen2005</i>		
	Zkontroloval	<i>Christian Müller</i>	Datum	<i>červen 2005</i>		

Návrhová vzpěrná únosnost tlačенého prutu

Ke stanovení návrhové vzpěrné únosnosti daného sloupu $N_{b,Rd}$ musí být podle příslušné vzpěrnostní křivky určen součinitel vzpěrnosti χ . Tento součinitel se určí z poměrné štíhlosti $\bar{\lambda}$, plynoucí z pružné kritické síly odpovídající příslušnému tvaru vybočení a únosnosti příčného řezu pro osovou sílu.

Pružná kritická síla N_{cr}

Kritická síla se vypočítá z následujících vztahů :

$$N_{cr,y} = \frac{\pi^2 \times EI_y}{L_{cr,y}^2} = \frac{\pi^2 \times 21000 \times 25170}{800^2} = 8151,2 \text{ kN}$$

$$N_{cr,z} = \frac{\pi^2 \times EI_z}{L_{cr,z}^2} = \frac{\pi^2 \times 21000 \times 8560}{560^2} = 5657,4 \text{ kN}$$

E je modul pružnosti v tahu :

$$E = 210000 \text{ N/mm}^2$$

L_{cr} vzpěrná délka pro rovinné vybočení je:

$$L_{cr,y} = 8,00 \text{ m}$$

$$L_{cr,z} = 5,60 \text{ m}$$

Poměrná štíhlost

Poměrné štíhlosti plynou ze vztahů :

$$\bar{\lambda}_y = \sqrt{\frac{Af_y}{N_{cr,y}}} = \sqrt{\frac{149 \times 23,5}{8151,2}} = 0,655$$

$$\bar{\lambda}_z = \sqrt{\frac{Af_y}{N_{cr,z}}} = \sqrt{\frac{149 \times 23,5}{5657,4}} = 0,787$$

Pro štíhlost $\bar{\lambda} \leq 0,2$ nebo pro $\frac{N_{Ed}}{N_{cr}} \leq 0,04$ lze účinek vzpěru zanedbat a posoudit příčný řez pouze v prostém tlaku.

EN 1993-1-1
§ [6.3.1.2](#) (1)

EN 1993-1-1
§ [6.3.1.2](#) (4)

VÝPOČET	Dokument č.	<i>SX004a-CZ-EU</i>	Strana	<i>4 z 4</i>
	Název	<i>Řešený příklad: Kloubově uložený sloup s průřezem H nebo z pravoúhlé trubky</i>		
	Eurokód	<i>EN 1993-1-1</i>		
	Připravil	<i>Matthias Oppe</i>	Datum	<i>červen2005</i>
	Zkontroloval	<i>Christian Müller</i>	Datum	<i>červen 2005</i>

Součinitel vzpěrnosti

V prutech namáhaných osovým tlakem se má hodnota χ odpovídající příslušné poměrné štíhlosti $\bar{\lambda}$ určit z příslušné křivky vzpěrnosti podle vztahu:

$$\chi = \frac{1}{\phi + \sqrt{\phi^2 - \bar{\lambda}^2}} \quad \text{ale } \chi \leq 1,0$$

kde :
$$\phi = 0,5 \left[1 + \alpha (\bar{\lambda} - 0,2) + \bar{\lambda}^2 \right]$$

α je součinitel imperfekce.

Pro $h/b = 300/300 = 1,00 < 1,2$ a $t_f = 19,0 < 100$ mm

- vzpěr k ose y-y:

Křivka vzpěrnosti b , součinitel imperfekce $\alpha = 0,34$

$$\phi_y = 0,5 \left[1 + 0,34 (0,655 - 0,2) + 0,655^2 \right] = 0,792$$

$$\chi_y = \frac{1}{0,792 + \sqrt{0,792^2 - 0,655^2}} = 0,808$$

- vzpěr k ose z-z:

Křivka vzpěrnosti c , součinitel imperfekce $\alpha = 0,49$

$$\phi_z = 0,5 \left[1 + 0,49 (0,787 - 0,2) + 0,787^2 \right] = 0,953$$

$$\chi_z = \frac{1}{0,953 + \sqrt{0,953^2 - 0,787^2}} = 0,671$$

$$\chi = \min(\chi_y, \chi_z) = \min(0,808; 0,671)$$

$$\chi = 0,671 < 1,0$$

(když $\chi > 1$ bere se $\chi = 1$)

Návrhová vzpěrná únosnost tlačného prutu

$$N_{b,Rd} = \chi \frac{A \times f_y}{\gamma_{M1}} = 0,671 \frac{149 \times 23,5}{1,0} = 2349,5 \text{ kN}$$

Posouzení:

$$\frac{N_{Ed}}{N_{b,Rd}} = \frac{2000}{2349,5} = 0,85 < 1,0 \quad \text{VYHOVÍ}$$

EN 1993-1-1
§ [6.3.1.2](#) (1)

EN 1993-1-1
§ [6.3.1.1](#) (3)

EN 1993-1-1
§ [6.3.1.1](#) (1)

Quality Record

RESOURCE TITLE	Example: Pinned column using non slender H-section or RHS		
Reference(s)			
ORIGINAL DOCUMENT			
	Name	Company	Date
Created by	Matthias Oppe	RWTH	16/06/05
Technical content checked by	Christian Müller	RWTH	16/06/05
Editorial content checked by	D C Iles	SCI	15/07/05
Technical content endorsed by the following STEEL Partners:			
1. UK	G W Owens	SCI	30/06/05
2. France	A Bureau	CTICM	30/06/05
3. Sweden	A Olsson	SBI	30/06/05
4. Germany	C Müller	RWTH	30/06/05
5. Spain	J Chica	Labein	30/06/05
Resource approved by Technical Coordinator	G W Owens	SCI	07/06/06
TRANSLATED DOCUMENT			
This Translation made and checked by:	J. Macháček	CTU in Prague	31/7/07
Translated resource approved by:	F. Wald	CTU in Prague	31/9/07
National technical contact	F. Wald	CTU in Prague	